

กสม. ๗

รายงานผลการพิจารณา

คำร้องเพื่อเสนอแนะนโยบายหรือ

ข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘

รายงานผลการพิจารณา ที่ ๓๗๖/๒๕๕๘

เรื่อง สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายอันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง กรณีผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมืองปี ๒๕๕๓ อ้างว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมในการช่วยเหลือเยียวยาจากรัฐบาล

ผู้ร้อง นายกิตติพงษ์ อนุทัยเศรษฐ์

ผู้ถูกร้อง หน่วยงานของรัฐ

๑. ความเป็นมา

ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นหนังสือลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ตามคำร้องที่ ๘๒/๒๕๕๘ ว่า ผู้ร้องเป็นผู้ที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมือง เมื่อปี ๒๕๕๓ ซึ่งคณะทำงานช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงินตามหลักมนุษยธรรมในคณะกรรมการด้านการเยียวยาทางแพ่งและการฟื้นฟูด้วยวิธีการอื่นพิจารณาแล้วเห็นควรให้จ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาเป็นกรณีบาดเจ็บเล็กน้อย จำนวนเงิน ๒๒๕,๐๐๐ บาท โดยผู้ร้องรับเงินไปแล้วจำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลืออีกจำนวน ๒๐๕,๐๐๐ บาท นั้น ผู้ร้องปฏิเสธที่จะรับเงินเนื่องจากเห็นว่าตนเองเป็นผู้ที่ได้รับบาดเจ็บสาหัสซึ่งต้องได้รับเงินเยียวยาในอีกหลักเกณฑ์หนึ่ง จึงได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งของคณะทำงานฯ ตามขั้นตอน ต่อมา ผู้ร้องอ้างว่าคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาและตรวจสอบข้อเท็จจริง หลักเกณฑ์และแนวทางการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมทางการเมืองและความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน และคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม สภาผู้แทนราษฎร ได้มีการพิจารณากรณีของผู้ร้องเพื่อให้ความช่วยเหลือ โดยผู้ร้องอ้างว่า คณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ในคราวประชุมครั้งที่ ๖๙ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ร้องเป็นผู้ได้รับบาดเจ็บสาหัส มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือเยียวยาตามหลักเกณฑ์ผู้ได้รับบาดเจ็บสาหัสและสูญเสียอวัยวะในร่างกายน่างถาวร หลังจากนั้น ผู้ร้องจึงได้ไปติดต่อขอรับเงินช่วยเหลือเยียวยาที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แต่ได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ว่าไม่สามารถดำเนินการจ่ายให้ผู้ร้องได้เนื่องจากมีการยุบสภาผู้แทนราษฎรไปแล้ว ขณะที่รองอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการได้พยายามเกลี้ยกล่อมให้ผู้ร้องรับเงินช่วยเหลือเยียวยาเป็นกรณีบาดเจ็บเล็กน้อยแทน จำนวน ๒๐๕,๐๐๐ บาท ซึ่งผู้ร้องไม่ยินยอม เนื่องจาก

/เห็นว่าตน ...

เห็นว่าตนเองควรจะได้รับเงินช่วยเหลือเยียวยาในกรณีที่ได้รับบาดเจ็บสาหัส จึงร้องเรียนมาเพื่อขอให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติช่วยเหลือและตรวจสอบ

๒. การพิจารณาคำร้อง

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาจากข้อมูลคำร้องเบื้องต้นแล้วเห็นว่า ตามคำร้องเรียน กรณีผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมืองปี ๒๕๕๓ อ้างว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมในการช่วยเหลือเยียวยาจากรัฐบาล นั้น เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ซึ่งกรณีดังกล่าวเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดให้มีการจ่ายเงินเยียวยาผู้เสียหายจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมือง (พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๓) จึงมอบหมายให้คณะอนุกรรมการด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองดำเนินการตรวจสอบ

๓. การพิจารณาดำเนินการ

คณะอนุกรรมการด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองพิจารณาดำเนินการ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ หมวด ๓ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ.๒๕๔๕ จากการพิจารณาดำเนินการ ปรากฏข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ดังนี้

๓.๑ ข้อเท็จจริงจากฝ่ายผู้ร้อง

ผู้ร้องได้ส่งเอกสารมาเป็นพยานฝ่ายผู้ร้องว่า ผู้ร้องเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมือง (พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๓) และได้ยื่นลงทะเบียนขอรับความช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงินตามหลักมนุษยธรรมสำหรับผู้ที่ได้รับความเสียหายทางการเมือง ตามใบคำร้องเลขที่ ๐๐๒๔๒๓ โดยคณะทำงานช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงินตามหลักมนุษยธรรมพิจารณาและมีมติเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ ให้ผู้ร้องเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินเยียวยาในเกณฑ์บาดเจ็บเล็กน้อย ผู้ร้องจึงอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวตามขั้นตอนและปฏิเสธไม่รับเงินจำนวน ๒๐๕,๐๐๐ บาท ตามเกณฑ์บาดเจ็บเล็กน้อย เนื่องจากผู้ร้องเห็นว่าตนได้รับบาดเจ็บสาหัส สูญเสียอวัยวะสำคัญในร่างกาย โดยต้องตัดลำไส้ใหญ่ออกไป ๔๐ ซม. ตัดกล้ามเนื้อบริเวณนมซ้าย และนิ้วชี้เท้าขวาบิดผิดรูป อันเป็นผลสืบเนื่องจากการโดนทำร้ายร่างกาย ในระหว่างเหตุการณ์ความรุนแรง

ผู้ร้องอ้างว่า ในคราวประชุมคณะกรรมการสิทธิการการสวัสดิการสังคม สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๖๙ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ โดยมีนายไพโรจน์ อิศรเสรีพงศ์ เป็นประธาน ได้พิจารณาและมีมติให้ผู้ร้องเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินเยียวยาในเกณฑ์ของผู้ได้รับบาดเจ็บสาหัสและสูญเสียอวัยวะสำคัญ ผู้ร้องจึงติดต่อกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อขอรับเงินเยียวยาได้ แต่ได้รับการปฏิเสธจาก นายราเชนทร์ ปัญญาธนกุล เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ด้วยเหตุผลว่าจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร ทำให้ไม่สามารถจ่ายเงินเยียวยาได้ ผู้ร้องเห็นว่า การจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาตามมติคณะรัฐมนตรีเป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย การยุบสภามีใช่เหตุที่จะนำมาปฏิเสธการจ่ายเงินดังกล่าวได้

ผู้ร้องพยายามติดตามความคืบหน้า และร้องเรียนไปยังหน่วยงานต่างๆ แต่ในขณะนี้ได้รับคำตอบจากกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเพียงว่า คณะทำงานช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงินตาม

หลักมนุษยธรรม ได้สิ้นสภาพทางกฎหมาย โดยเทียบเคียงคำสั่งศาลปกครองคดีหมายเลขดำที่ ๒๓๕๔/๒๕๕๖ และอยู่ระหว่างนำเสนอขอหลักการให้ความช่วยเหลือเยียวยาตามหลักมนุษยธรรมต่อหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ผู้ร้องจึงร้องเรียนมายังคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อขอให้ตรวจสอบถึงสาเหตุการไม่จ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๕ ให้แก่ผู้ร้อง และขอให้ดำเนินการเร่งรัดการจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ให้แก่ผู้ร้อง

นอกจากนี้ ผู้ร้องยังได้ร้องเรียนไปยัง พลตำรวจเอก อุดลย์ แสงสิงแก้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการแล้ว แต่ยังไม่ได้รับคำตอบ ฝ่ายผู้ถูกร้องได้พยายามอ้างต่อหน่วยงานต่างๆ ที่ผู้ร้องได้ร้องเรียนว่า ผู้ร้องได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย ไม่ได้บาดเจ็บสาหัส ซึ่งประเด็นนี้ผู้ร้องอ้างว่ามีข้อยุติในการประชุม และผู้ร้องยังมีใบรับรองแพทย์ว่าผู้ร้องไม่ได้เป็นมะเร็งแต่อย่างใด จึงร้องขอให้มีการตรวจสอบการทุจริตในการจ่ายเงินเยียวยา และให้มีการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดตามกฎหมายอีกประการหนึ่ง

๓.๒ ข้อเท็จจริงจากฝ่ายผู้ถูกร้อง

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการได้มีหนังสือ ที่ พม ๐๖๐๗/๑๖๘๖ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๘ เรื่อง ขอความร่วมมือในการตรวจสอบข้อเท็จจริง สรุปได้ว่า นายกิตติพงษ์ อนุชัยเศรษฐ ผู้ร้อง ได้มาลงทะเบียนขอรับความช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงิน สำหรับผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมือง (พ.ศ.๒๕๔๘-๒๕๕๓) ณ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยนำเอกสารหลักฐานประกอบด้วยสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบันทึกรประจำวันและเอกสารทางการแพทย์มาแสดง โดยอ้างข้อเท็จจริงว่าเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๓ ขณะที่โดยสารรถไฟฟ้ามหานคร มาลงสถานีศาลาแดง เมื่อถึงสถานี ได้เกิดเหตุจลาจล มีเสียงระเบิดเกิดขึ้น จึงวิ่งหนีและล้มลง และถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร รุมทำร้ายจนหมดสติ โดยถูกนำตัวส่งโรงพยาบาลเซนต์หลุยส์ พบว่ามีอาการเจ็บ ข้างหน้าอกขวา มีรอยบวมช้ำที่นิ้วเท้าขวา ปวดนิ้วเท้าขวามาก มีได้นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล

ผู้ร้องจึงประสงค์ขอรับเงินเยียวยาจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมือง ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการให้ความช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงินตามหลักมนุษยธรรม สำหรับผู้เสียหายกลุ่มที่ ๑ จากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง (๒๕๔๘-๒๕๕๓)

คณะทำงานช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงินตามหลักมนุษยธรรม ได้พิจารณาและตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารหลักฐานที่ผู้ร้องนำมาแสดง และได้มีการประชุมคณะทำงานฯ เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือในกรณีดังกล่าว ในการประชุมคณะทำงานฯ ครั้งที่ ๖/๒๕๕๕ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ โดยพิจารณาจากเอกสารหลักฐานแล้วพบว่าผู้ร้องได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมือง โดยจากประวัติการรักษาพยาบาลระบุว่าได้รับบาดเจ็บจากการชุมนุมทางการเมือง โดยมีได้นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล จึงมีมติให้ได้รับความช่วยเหลือตามหลักเกณฑ์และวิธีการให้ความช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงินตามหลักมนุษยธรรม สำหรับผู้เสียหาย กลุ่มที่ ๑ จากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมืองในประเภทบาดเจ็บเล็กน้อย ได้รับเงินช่วยเหลือจำนวน ๒๒๕,๐๐๐ บาท (สองแสนสองหมื่นห้าพันบาท)

โดยกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พม ๐๓๑๖.๕/๖๑๗๒ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขออนุมัติจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.๒๕๕๕ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉิน หรือจำเป็น เพื่อให้ความช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงินตามหลักมนุษยธรรม สำหรับผู้เสียหาย กลุ่มที่ ๑ จากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมือง (พ.ศ.๒๕๕๔-๒๕๕๓) เพื่อให้การช่วยเหลือเยียวยาผู้ร้อง ไปยังสำนักงบประมาณแต่ผู้ร้องปฏิเสธที่จะรับเงินช่วยเหลือ เนื่องจากได้รับคำแนะนำจากทนายความว่า หากรับเงินช่วยเหลือในเกณฑ์บาดเจ็บเล็กน้อยแล้ว จะไม่สามารถใช้สิทธิในการอุทธรณ์ผลการพิจารณาได้

คณะทำงานช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงินตามหลักมนุษยธรรม ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๖ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ได้นำกรณีการให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ร้องเข้าพิจารณา อีกครั้งหนึ่ง ที่ประชุมมีมติเห็นว่าการตัดค่าใส่เนื่องจากเป็นมะเร็งเป็นผลจากการถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร รุมทำร้ายตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างนั้น ไม่เข้าเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือเยียวยา เนื่องจากไม่สามารถเชื่อมโยงกับการได้รับความเสียหายหรือผลกระทบจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองได้ ส่วนกรณี อาการบาดเจ็บนิ้วเท้าหัก ให้ตรวจสอบหลักฐานเพิ่มเติมกับแพทย์ผู้ทำการรักษาที่โรงพยาบาลเซนต์หลุยส์ อีกครั้งหนึ่ง

คณะทำงานช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงินตามหลักมนุษยธรรม ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๖ วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ ที่ประชุมมีมติให้ยืนยันผลการพิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ร้องตาม มติเดิม คือให้ความช่วยเหลือในประเภทบาดเจ็บเล็กน้อย และให้ทำหนังสือแจ้งให้มารับเงิน

จากการประชุมของคณะทำงานช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงินตามหลักมนุษยธรรมทุกครั้ง ได้พิจารณาพยานเอกสาร หลักฐานทั้งเอกสารราชการและเอกสารข้อร้องเรียนที่ผู้ร้องนำมาแสดง และได้มีการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายไปด้วยความละเอียดรอบคอบเป็นธรรม ตามระเบียบคำสั่ง มติคณะรัฐมนตรีและตามหลักเกณฑ์วิธีการให้ความช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงินตามหลักมนุษยธรรม สำหรับผู้เสียหายกลุ่มที่ ๑ จากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง (พ.ศ.๒๕๕๔-๒๕๕๓) อย่างเคร่งครัดแล้ว

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ในฐานะหน่วยงานเบิกจ่ายงบประมาณสำหรับการ ดำเนินการเยียวยาและฟื้นฟู ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๕ และวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๕ ได้มีหนังสือที่ พม ๐๓๐๒/๑๐๑๓๐ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งผลการพิจารณาของคณะทำงาน ช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงินตามหลักมนุษยธรรม สำหรับผู้เสียหายกลุ่มที่ ๑ จากเหตุการณ์ความรุนแรง ทางการเมือง (พ.ศ.๒๕๕๔-๒๕๕๓) โดยคณะทำงานฯ พิจารณาแล้ว มีมติให้ผู้ร้องเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงิน เยียวยาในเกณฑ์บาดเจ็บเล็กน้อยและขอให้ผู้ร้องติดต่อขอรับเงินภายใน ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันที่รับหนังสือ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ แต่จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏ ผู้ร้องปฏิเสธที่จะรับเงินช่วยเหลือเยียวยา โดยแจ้งว่าได้รับคำแนะนำจากทนายความว่าหากรับเงินช่วยเหลือเยียวยาไปแล้ว จะไม่สามารถใช้สิทธิ อุทธรณ์ได้

ซึ่งคณะทำงานช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงินตามหลักมนุษยธรรม จะได้นำประเด็นการให้ ความช่วยเหลือเยียวยาของผู้ร้อง เสนอต่อคณะกรรมการด้านการเยียวยาทางแพ่งและการฟื้นฟูด้วย วิธีการอื่น เพื่อหาข้อยุติถึงปัญหาที่เกิดขึ้น แต่เนื่องจากคณะทำงานฯ ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการด้าน การเยียวยาทางแพ่งและการฟื้นฟูด้วยวิธีการอื่น ได้สิ้นสภาพทางกฎหมายแล้ว โดยเทียบเคียงจากคำสั่ง ศาลปกครองคดีหมายเลขดำที่ ๒๓๕๔/๒๕๕๖ ซึ่งขณะนี้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีอยู่ระหว่าง นำเสนอขอหลักการการให้ความช่วยเหลือเยียวยาตามหลักมนุษยธรรม ผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์

ชุมนุมทางการเมือง (พ.ศ.๒๕๔๘-๒๕๕๓) ที่คงค้างอยู่ และ (พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๗) เพื่อมอบหมายภารกิจให้อยู่ในการกำกับดูแลของศูนย์ปรองดองสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูป (ศปป.) ต่อหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

โดยกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการได้มีหนังสือ ที่ พม ๐๓๐๒/๑๒๐๕๙ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงผู้ร้องเพื่อแจ้งความคืบหน้าการดำเนินการให้ความช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงินตามหลักมนุษยธรรม สำหรับผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง (พ.ศ.๒๕๔๘-๒๕๕๓) และเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน สำนักบริการสวัสดิการสังคม กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ได้มีหนังสือ ที่ พม ๐๓๐๒/๑๒๕๗๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ แจ้งความคืบหน้าการให้ความช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงินตามหลักมนุษยธรรม สำหรับผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง (พ.ศ.๒๕๔๘-๒๕๕๓) แก่ผู้ร้องอีกครั้งหนึ่ง

กรณีการประชุมคณะกรรมการสวัสดิการสังคม สภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ขอเรียนชี้แจงว่า ในการประชุมคณะกรรมการมติที่ประชุมกรณีผู้ร้อง สามารถรับเงินช่วยเหลือเยียวยากรณีบาดเจ็บเล็กน้อยได้ทันที หากมีความประสงค์จะขอรับเงินเพิ่มเติมให้เท่ากับบาดเจ็บสาหัสนั้น ก็ต้องยื่นอุทธรณ์ตามขั้นตอนต่อไป

การดำเนินการของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยเบิกจ่ายงบประมาณสำหรับการดำเนินการเยียวยาและฟื้นฟูตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๕ และมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยมีรายละเอียดดังที่กล่าวไปแล้ว ทั้งนี้การดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องและชอบด้วยกฎหมายทุกประการ

๓.๓ ข้อเท็จจริงจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๓.๓.๑ บันทึกการประชุม คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาและตรวจสอบข้อเท็จจริง หลักเกณฑ์และแนวทางการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมทางการเมือง และความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๕ วันอังคารที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๖ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ร้อง มีสาระสำคัญดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณาศึกษาและตรวจสอบข้อเท็จจริง หลักเกณฑ์และแนวทางการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมทางการเมือง

กรณีของนายกิตติพงษ์ อนุทัยเศรษฐ

นายกิตติพงษ์ อนุทัยเศรษฐ รายงานต่อที่ประชุมว่า วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๓ ได้เดินทางด้วยรถไฟฟ้า จากสะพานควายจะมาลงสถานีราชดำริ แต่รถไฟฟ้าไม่จอด จึงไปลงสถานีศาลาแดง เกิดเหตุการณ์ปราบจลาจล มีการยิงกัน เจอทหารกลุ่มหนึ่ง และได้ถ่มน้ำลายโดยไม่ได้เจตนา แต่ไปโดนทหารและถูกรุมกระหนาบจนสลบ ได้ถูกส่งตัวเข้ารับรักษาตัวที่โรงพยาบาลเซนต์หลุยส์ ได้ผ่าตัดหลายครั้ง การผ่าตัดเกี่ยวเนื่องกับการถูกรุมกระหนาบ เนื่องจากก่อให้เกิดการซ้ำใน ทำให้เกิดการเนาอีกหลายแห่ง และ

จะรับการผ่าตัดในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ด้วยไม่มีเงินค่ารักษาจึงต้องเข้ารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาล
มหะลักซ์ สาเหตุที่ไม่รับเงินเนื่องจากเกรงว่าจะไม่สามารถฟ้องคดีได้

นายราเชนทร์ ปัญญาธนคุณ ผู้แทนจากกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ รายงาน
ต่อที่ประชุมว่า กรณีนี้ได้รับการพิจารณาให้เป็นบาดเจ็บเล็กน้อย แต่ผู้ร้องเรียนไม่มารับเงิน จึงคืนเงินไปยัง
สำนักงบประมาณ กระทรวงการคลัง

ข้อสังเกตของคณะกรรมการ

๑. ผลข้างเคียงจากการถูกทำร้าย ทำให้เกิดอาการเน่าและต้องผ่าตัด

๒. ขอให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการพิจารณาประวัติการรักษาตั้งแต่เริ่มต้น

๓.๓.๒ บันทึกการประชุม คณะกรรมาธิการการสวัสดิการสังคม สภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๖๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ร้อง มีสาระสำคัญดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณาติดตามผลดำเนินการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับ
ความเสียหายจากเหตุการณ์การชุมนุมทางการเมือง คณะกรรมาธิการสวัสดิการสังคมได้สอบถาม
หน่วยงานผู้ชี้แจงถึงผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์การชุมนุมเป็นรายกรณี

กรณี นายกิตติพงษ์ อนุ নয় เศรษฐ สรุปลงสาระสำคัญว่า สามารถรับเงินช่วยเหลือ
เยียวยากรณีบาดเจ็บเล็กน้อยได้ทันที หากมีความประสงค์จะขอรับเงินเพิ่มเติมให้เท่ากับบาดเจ็บสาหัสนั้น
ก็ต้องยื่นอุทธรณ์ตามขั้นตอนต่อไป การรับเงินเยียวยากรณีบาดเจ็บเล็กน้อย ที่ได้อนุมัติมาแล้ว ไม่ตัดสิทธิ
ในการอุทธรณ์ต่อไปได้ ที่ประชุมเห็นควรให้รับเงินส่วนนั้นไว้ก่อน

๓.๓.๓ หนังสือสำนักบริการสวัสดิการสังคม ที่ พม ๐๓๐๒/๑๒๙๗๔ ลงวันที่ ๒๔
ธันวาคม ๒๕๕๗ เรื่อง แจ้งความสืบหน้าการให้ความช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงินตามหลัก
มนุษยธรรมผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง (พ.ศ.๒๕๔๘-๒๕๕๓) มีสาระสำคัญ
ดังนี้

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาของคณะทำงาน
ช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงินตามหลักมนุษยธรรม สำหรับผู้เสียหายกลุ่มที่ ๑ จากเหตุการณ์ความรุนแรง
ทางการเมือง โดยคณะทำงานมีมติให้ผู้ร้อง เป็นผู้ที่มีสิทธิได้รับเงินเยียวยาในเกณฑ์บาดเจ็บเล็กน้อย
แต่ปรากฏว่าผู้ร้องปฏิเสธที่จะรับเงินเยียวยา ซึ่งคณะทำงานฯ จะนำประเด็นการให้ความช่วยเหลือเยียวยา
เสนอต่อคณะกรรมการด้านการเยียวยาทางแพ่งและการฟื้นฟูด้วยวิธีการอื่น เพื่อหาข้อยุติถึงปัญหาที่เกิดขึ้น
แต่เนื่องจากคณะทำงานฯ ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการด้านการเยียวยาทางแพ่งและการฟื้นฟูด้วย
วิธีการอื่น ได้สิ้นสภาพทางกฎหมายแล้ว โดยเทียบเคียงจากคำสั่งศาลปกครองคดีหมายเลขดำที่
๒๓๕๔/๒๕๕๖ ซึ่งขณะนี้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีอยู่ระหว่างนำเสนอขอหลักการ ให้ความ

ช่วยเหลือเยียวยาตามหลักมนุษยธรรมผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง (พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๕๙) ที่คงค้างอยู่และ (พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๗) เพื่อมอบหมายภารกิจให้อยู่ในการกำกับดูแลของศูนย์ปรองดองสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูป (ศปป.) ต่อหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

๓.๓.๔ หนังสือกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่ พม ๐๓๐๒/๑๒๐๕๙ มีสาระสำคัญดังนี้

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการได้รับหนังสือจากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแจ้งให้ทราบว่า คณะอนุกรรมการด้านการเยียวยาทางแพ่งและการฟื้นฟูด้วยวิธีการอื่นได้สิ้นสภาพไปโดยเทียบเคียงจากคำสั่งศาลปกครองคดีหมายเลขดำที่ ๒๓๕๔/๒๕๕๖ ซึ่งขณะนี้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีอยู่ระหว่างนำเสนอขอหลักการให้ความช่วยเหลือเยียวยาตามหลักมนุษยธรรมผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง (พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๕๙) ที่คงค้างอยู่เพื่อมอบหมายภารกิจให้อยู่ในการกำกับดูแลของศูนย์ปรองดองสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูป (ศปป.) ต่อหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

๔. รัฐธรรมนูญ พันธกรณีระหว่างประเทศ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

ข้อ ๒

๓. รัฐภาคีแต่ละรัฐแห่งกติกานี้รับที่จะ

ก. ประกันว่า บุคคลใดที่สิทธิหรือเสรีภาพของตนซึ่งรับรองไว้ในกติกานี้ถูกละเมิดต้องได้รับการเยียวยาอย่างเป็นผลจริงจัง โดยไม่ต้องคำนึงว่าการละเมิดนั้นจะถูกกระทำโดยบุคคล ผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่

ข. ประกันว่า บุคคลใดที่เรียกร้องการเยียวยาดังกล่าวย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาจากฝ่ายตุลาการ ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติที่มีอำนาจหรือจากหน่วยงานอื่นที่มีอำนาจตามที่กำหนดตามที่กำหนดไว้ โดยระบบกฎหมายของรัฐ และจะพัฒนาหนทางการเยียวยาด้วยกระบวนการยุติธรรมทางศาล

ค. ประกันว่า เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจต้องบังคับการให้การเยียวยานั้นเป็นผล

๔.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๕ เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมให้การเยียวยาและฟื้นฟูเหยื่อและผู้เสียหายตลอดจนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงหรือความขัดแย้งทางการเมือง มีสาระสำคัญดังนี้

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการตามมติคณะกรรมการอิสระตรวจสอบและค้นหาความจริงเพื่อการปรองดองแห่งชาติ (ปคอป.) ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายยงยุทธ วิชัยดิษฐ) เป็นประธานตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ โดย ปคอป. ได้ประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๕ ได้เห็นชอบในหลักการให้เสนอแนะมาตรการ กลไก และวิธีการเพื่อส่งเสริมการเยียวยาและฟื้นฟูเหยื่อและผู้เสียหายตลอดจนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงหรือความขัดแย้งทางการเมืองทุกฝ่าย การชดเชยเยียวยาจะครอบคลุมถึงทุกฝ่ายที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงตั้งแต่ช่วงก่อนเกิด

รัฐประหารเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ จนกระทั่งเกิดเหตุการณ์เมื่อเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๓ โดยครอบคลุมถึงประชาชนทุกกลุ่ม เจ้าหน้าที่ของรัฐ สื่อมวลชนและภาคเอกชน ตลอดจนครอบครัวของผู้ที่ได้รับผลกระทบ ดังนี้

๑. กำหนดกรอบอัตราเงินช่วยเหลือ ชดเชย เยียวยาความเสียหาย ได้แก่

๑.๑ เงินชดเชยกรณีเสียชีวิต อัตรา ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาทต่อราย โดยคำนวณตามฐานข้อมูลรายได้เฉลี่ยประจำต่อคนต่อเดือนตามสถิติรายได้ประชาชาติของประเทศไทย (GDP per capita) ของปี ๒๕๕๓ ซึ่งเท่ากับ ๑๕๐,๑๗๗ บาท ชดเชยค่าเสียโอกาสให้กับทุกครอบครัวในอัตราเดียวกันเป็นเวลา ๓๐ ปี ประมาณว่าผู้เสียชีวิตอายุเฉลี่ยที่ ๓๕ ปี จะมีโอกาสทำงานจนถึง ๖๕ ปี จึงเท่ากับขาดโอกาสทำงานไป ๓๐ ปี

๑.๒ เงินช่วยเหลือสำหรับค่าปลงศพ อัตรา ๒๕๐,๐๐๐ บาทต่อราย

๑.๓ เงินชดเชยกรณีทุพพลภาพ อัตราเท่ากับเงินชดเชยกรณีเสียชีวิต (๔,๕๐๐,๐๐๐ บาทต่อราย)

๑.๔ เงินชดเชยกรณีสูญเสียอวัยวะ

๑.๔.๑ สูญเสียอวัยวะสำคัญ อัตราร้อยละ ๘๐ ของอัตราเงินชดเชยกรณีเสียชีวิต (ประมาณ ๓,๖๐๐,๐๐๐ บาทต่อราย)

๑.๔.๒ สูญเสียอวัยวะไม่สำคัญ อัตราร้อยละ ๔๐ ของอัตราเงินชดเชยกรณีเสียชีวิต (ประมาณ ๑,๘๐๐,๐๐ บาทต่อราย)

๑.๕ เงินชดเชยกรณีได้รับบาดเจ็บ ไม่สูญเสียอวัยวะ

๑.๕.๑ ได้รับบาดเจ็บสาหัส อัตราร้อยละ ๒๕ ของอัตราเงินชดเชยกรณีเสียชีวิต (ประมาณ ๑,๑๒๕,๐๐๐ บาทต่อราย)

๑.๕.๒ ได้รับบาดเจ็บไม่สาหัส อัตราร้อยละ ๑๕ ของอัตราเงินชดเชยกรณีเสียชีวิต (ประมาณ ๖๗๕,๐๐๐ บาทต่อราย)

๑.๕.๓ ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย อัตราร้อยละ ๕ ของอัตราเงินชดเชยกรณีเสียชีวิต (ประมาณ ๒๒๕,๐๐๐ บาทต่อราย)

๑.๖ เงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล

๑.๖.๑ กรณีเสียชีวิต โดยได้เข้ารับการรักษาก่อนเสียชีวิต อัตราเท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาทต่อราย

๑.๖.๒ กรณีทุพพลภาพและสูญเสียอวัยวะสำคัญ อัตราเท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาทต่อราย และเมื่อจำเป็นต้องเข้ารับการรักษาต่อเนื่อง อัตราเท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาทต่อรายปี

๑.๖.๓ กรณีสูญเสียชีวิตหรืออวัยวะไม่สำคัญ อัตราเท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาทต่อราย และเมื่อจำเป็นต้องเข้ารับการรักษาต่อเนื่อง อัตราเท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาทต่อรายปี

๑.๖.๔ กรณีได้รับบาดเจ็บสาหัส อัตราเท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาทต่อราย

๑.๖.๕ กรณีได้รับบาดเจ็บไม่สาหัส อัตราเท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาทต่อราย

๑.๖.๖ กรณีได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย อัตราเท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาทต่อราย

๑.๗ การชดเชยเยียวยาผู้ที่ถูกดำเนินคดีจากเหตุการณ์การชุมนุมทางการเมือง

๑.๗.๑ กรณีศาลมีคำสั่ง/คำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง ให้ได้รับเงินชดเชยในอัตราเท่ากับจำนวนระยะเวลาที่ถูกควบคุมตัว โดยคำนวณตามฐานข้อมูลรายได้เฉลี่ยประจำต่อคนต่อเดือน ตามสถิติรายได้ประชาชาติของประเทศไทย ปี พ.ศ.๒๕๕๓ (๑๕๐,๑๗๗ บาท)

๑.๗.๒ กรณีศาลมีคำสั่ง/คำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก แต่ถูกควบคุมหรือคุมขังเกินกว่าระยะเวลาให้จำคุก ให้ได้รับเงินชดเชยในอัตราเท่ากับจำนวนระยะเวลาที่ถูกควบคุมตัวเกินกว่าระยะเวลาให้จำคุก โดยคำนวณตามฐานข้อมูลรายได้เฉลี่ยประจำต่อคนต่อเดือน ตามสถิติรายได้ประชาชาติของประเทศไทย ปี พ.ศ.๒๕๕๓ (๑๕๐,๑๗๗ บาทต่อปี)

๑.๘ การชดเชยเยียวยาความสูญเสียทางด้านจิตใจ

๑.๘.๑ กรณีเสียชีวิต หรือทุพพลภาพ อัตรา ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาทต่อราย

๑.๘.๒ กรณีศาลมีคำสั่ง/คำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง และได้ถูกควบคุมหรือคุมขังก่อนศาลมีคำสั่ง/คำพิพากษา เป็นระยะเวลา

๑.๘.๒.๑ เกินกว่า ๑๘๐ วัน อัตรา ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาทต่อราย

๑.๘.๒.๒ เกินกว่า ๙๐ วัน แต่ไม่เกิน ๑๘๐ วัน อัตรา ๗๕๐,๐๐๐ บาทต่อราย

๑.๘.๓ กรณีศาลมีคำสั่ง/คำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก แต่ถูกควบคุมหรือคุมขังเกินกว่าระยะเวลาให้จำคุก เป็นระยะเวลา

๑.๘.๓.๑ เกินกว่า ๑๘๐ วัน อัตรา ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทต่อราย

๑.๘.๓.๒ เกินกว่า ๙๐ วัน แต่ไม่เกิน ๑๘๐ วัน อัตรา ๕๐๐,๐๐๐ บาทต่อราย

สำหรับ กรณีที่ได้รับเงินช่วยเหลือหรือชดเชยจากภาครัฐไปส่วนหนึ่งก่อนแล้ว ให้นำจำนวนเงินที่ได้รับการช่วยเหลือไปแล้วหักออกจากเงินช่วยเหลือ ชดเชย เยียวยาความเสียหายตามข้อ ๑.๑ ถึงข้อ ๑.๘ ด้วย

๒. การชดเชยเยียวยาให้ครอบคลุมถึงประชาชนทุกกลุ่ม เจ้าหน้าที่ของรัฐ สื่อมวลชนและภาคเอกชนที่รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมือง ทุกเหตุการณ์ ตั้งแต่เหตุการณ์การชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเพื่อขับไล่รัฐบาลพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เมื่อช่วงประมาณปลายปี พ.ศ.๒๕๔๘ เหตุการณ์รัฐประหารเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๙ เหตุการณ์การชุมนุมต่อต้านรัฐประหารของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ (นปช.) เหตุการณ์การชุมนุมของ

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเพื่อขับไล่รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช และรัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ เหตุการณ์การชุมนุมของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๕๒ จนกระทั่งเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงเมื่อเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๓

๓. ให้คณะอนุกรรมการด้านการเยียวยาทางแพ่งและฟื้นฟูด้วยวิธีอื่นที่ ปคอป. แต่งตั้งเป็นผู้พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการชดเชยเยียวยา ทั้งการเงินและรูปแบบอื่น ชดเชย เยียวยาความเสียหาย ตามข้อ ๑.

๔. ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ และเป็นหน่วยเบิกจ่ายงบประมาณสำหรับการดำเนินการเยียวยาและฟื้นฟู ตามที่ ปคอป. เสนอตามข้อ ๑, ๒, และ ๓.

๕. ความเห็นคณะอนุกรรมการด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

คณะอนุกรรมการด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามคำร้องเรียนเป็นกรณีขอให้ตรวจสอบถึงสาเหตุการไม่จ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาตามมติคณะรัฐมนตรี และขอให้ดำเนินการเร่งรัดการจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาให้แก่ผู้ร้อง ตามมติดังกล่าวกำหนดให้มีคณะอนุกรรมการด้านการเยียวยาทางแพ่งและฟื้นฟูด้วยวิธีอื่นเป็นผู้พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการชดเชยเยียวยา และมอบหมายให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ และเป็นหน่วยเบิกจ่ายงบประมาณสำหรับการดำเนินการเยียวยาและฟื้นฟู

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะอนุกรรมการด้านการเยียวยาทางแพ่งและฟื้นฟูด้วยวิธีอื่นที่มีอำนาจสั่งจ่ายเงินเยียวยา รวมทั้งพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ได้รับผลกระทบได้สิ้นสภาพทางกฎหมายแล้ว ทำให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ไม่มีอำนาจในการเบิกจ่ายงบประมาณกรณีเงินเยียวยาของผู้ร้องได้ อย่างไรก็ตาม สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีอยู่ระหว่างนำเสนอขอหลักการการให้ความช่วยเหลือเยียวยาตามหลักมนุษยธรรมแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง (พ.ศ.๒๕๔๘-๒๕๕๓) ที่ค้างค้างอยู่ เพื่อมอบหมายภารกิจให้อยู่ในการกำกับดูแลของศูนย์ปรองดองสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูป (ศปป.) ต่อหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติต่อไป

อนุกรรมการฯ มีความเห็นต่อกรณีตามคำร้องว่า การไม่สามารถดำเนินการจ่ายเงินเยียวยาตามมติคณะรัฐมนตรีมิได้เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่เป็นปัญหาเชิงนโยบายของรัฐในการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมือง จึงเห็นควรมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อคณะรัฐมนตรีในเรื่องการชดเชยเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมือง

๖. ความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาคำร้องและความเห็นของคณะอนุกรรมการด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองแล้วเห็นว่ากรณีดังกล่าว คณะอนุกรรมการด้านการเยียวยาทางแพ่งและฟื้นฟูด้วยวิธีอื่นที่มีอำนาจสั่งจ่ายเงินเยียวยาตามมติคณะรัฐมนตรีได้สิ้นสภาพทางกฎหมายแล้ว ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีอำนาจในการเบิกจ่ายงบประมาณกรณีเงินเยียวยาของผู้ร้อง

การไม่สามารถดำเนินการจ่ายเงินเยียวยาตามมติคณะรัฐมนตรีมิได้เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่เป็นปัญหาเชิงนโยบายของรัฐในการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมือง คณะกรรมการฯ จึงเห็นควรมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อคณะรัฐมนตรี

๗. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

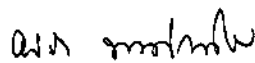
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเห็นว่า การชดเชยและเยียวยาเป็นเงื่อนไขประการหนึ่งในการสร้างความยุติธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน เป็นขั้นตอนที่สำคัญนอกเหนือไปจากการดำเนินคดีและการแสวงหาข้อเท็จจริง รัฐไม่อาจสร้างความปรองดองให้เกิดขึ้นได้หากเพิกเฉยหรือละเลยต่อผู้ได้รับผลกระทบทั้งชีวิตร่างกายหรือทรัพย์สินจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมืองที่เกิดขึ้นในระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา ไม่ว่าจะผู้ได้รับผลกระทบจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือประชาชน ทุกฝ่ายควรได้รับการชดเชยและเยียวยาอย่างเสมอภาค เท่าเทียม และทำให้เกิดเป็นผลอย่างจริงจัง แต่การชดเชยและเยียวยาในระยะเวลาที่ผ่านมาไม่มีหลักเกณฑ์และเป็นไปตามทิศทางทางการเมือง

คณะรัฐมนตรีควรสร้างหลักเกณฑ์ในการชดเชยและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมือง โดยการจัดให้มีกฎหมายรองรับกระบวนการชดเชยและเยียวยาผู้เสียหายจากการชุมนุมทางการเมือง มีหลักเกณฑ์ที่เป็นกลางและครอบคลุมผู้ได้รับผลกระทบทุกฝ่าย เพื่อเป็นหลักประกันให้ประชาชนว่า สิทธิของประชาชนที่ถูกละเมิดนั้น จะต้องได้รับการเยียวยาอย่างเป็นผลจริงจัง และมีบรรทัดฐานที่แน่นอน ไม่แปรเปลี่ยนไปตามนโยบายทางการเมืองของแต่ละรัฐบาล

ส่วนกรณีผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง (พ.ศ.๒๕๔๘-๒๕๕๓) ที่คงค้างอยู่นั้น ศูนย์ปรองดองสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูป (ศปร.) ควรรับกรณีดังกล่าวไว้พิจารณาดำเนินการต่อไป เพื่อประโยชน์แก่การสร้างความปรองดองสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในสังคมตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

๘. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ จึงมีมติให้มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อคณะรัฐมนตรี และมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขอทราบและติดตามผลการดำเนินการต่อไป

(ศาสตราจารย์อมรา พงศาพิชญ์)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(นายแท้จริง ศิริพานิช)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(นายนิรันดร์ พิทักษ์วัชระ)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กสม. ๗

รายงานผลการพิจารณา ที่ ๓๗๖/๒๕๕๘

วันที่ ๒๓ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายปริญญา ศิริสารการ)

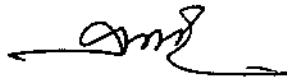
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(นายไพบุลย์ วราหะไพฑูรย์)

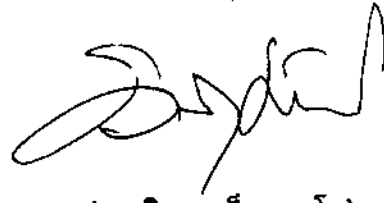
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พลตำรวจเอก

(วันชัย ศรีนวลนัต)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(นางวิสา เบ็ญจะมโน)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ